

roskadt a keresztek súlya alatt, két kezével, szívével, lelkével, életáldozatával gyermekét akkor is magasba emelte, s boldog volt, ha nőni, felmagasodni látta. Nőni, felnőni nemcsak testiekben, hanem főleg lelkiekben, emberségben, jóságban, szeretetben, s meglátni, megérezni gyermeke háláját, köszönetét, mindezek kézzelfogható, szép bizonylataként.

Ha ilyen hálával és köszönettel áldozunk édesanyánknak, ha ezzel tudunk lehajolni hozzá nemcsak anyák napján, de élete, életünk minden napján, akkor emelkedünk fel abba az erkölcsi magasságba, amelybe Ő, a mi felemelésünket szolgálva, magát szeretettel megalázva felmagasztosult. Ilyen hálaadás láttán mondhatja el Ő is a költővel: „*Húzol engem Te fölfelé, / mint a napfény maga felé / fát, virágot, lombos ágat, – / fölemeled az anyádat*”. (Várnai Zseni) Édesanyánk, drága Szüleink mellett ilyen hálában és köszönetben gyönyörködik és leli kedvét a mi szerető Istenünk, gondviselő édes Atyánk! Ámen.

AKI CSELEKSZI AZ ATYA AKARATÁT

Mt 21, 28–32

Tanítónk, Jézus, általában a mindennapokból vett, közérthető hasonlatok, példázatok segítségével tanított. Tette ezt azért, hogy mondanivalóját az egyszerű ember is megérthesse, s tanítása célba találjon: minden ember megjobbulását, lelki épülését, felemelését szolgálja.

Egy egyszerű, könnyen érthető példázatot tartalmaz a felolvasott bibliai rész is. Két testvérrel szól, akiket édesapjuk arra kér, hogy szőlőjében dolgozzanak. Az első fiú válasza apja kérésére igenlő, de a szőlőbe nem megy el. A második így válaszol: Nincs kedvem hozzá! Később azonban meggondolja magát és elmegy. Jézus kérdésére: „Ki teljesítette a kettő közül az atya akaratát?”, hallgatósága magától értetődően, gondolkodás nélkül vágja rá: Az utóbbi.

Jézus példázatát úgy magyarázza, hogy a bűnös emberek, akik Isten akaratára kezdetben nem-mel válaszoltak, de a későbbiek során, megszívlevélve a prófétai hívást, megtértek, tetteikben Isten akaratára liangolódtak, megelőzik Isten országa megvalósításában azokat, akik szájukkal, nyelvükkel, szavaikkal közel vannak ugyan Istenhez, de cselekedeteik messi elmaradnak szavaiktól, Istentől. Akik szóban „teljesítik” ugyan Isten akaratát, de tetteikben „hűtleneknek” bizonyulnak. Az ilyenekhez szólt Jézus a Hegyi Beszédben figyelmeztetőleg: „Nem mindenki megy be a mennyek országába, aki ezt mondja nekem: Uram, Uram, hanem csak az, aki cselekszi az én mennyei Atyám akaratát”. (Mt 7, 21)

Meggyőződésem, hogy a jézusi példázat mondanivalója keresztény hitünk szóbeli- és cselekvőleges megvallása közötti viszonyára is alkalmazható. Hányan vannak, akik szóban, szertartásgyakorlatban, külsőségekben látványosan élnek, bizonyítják vallásosságukat, de életükből hiányoznak a szeretetből, jóságból, alázatból, emberségből, hitből fakadó, igaz keresztény cselekedetek. Míg azok, akiknek szavaiból nem ütök ki a mellveregető vallásosság, cselekedeteikben jobb keresztények, mint a szüntelenül és buzgón imádkozó, ájtatoskodó hitvallók.

2000 éves kereszténységünk alatt milliók fogadták be lelkükbe az evangéliumot, mint föld a búzamatot. Ez a mag azonban sokszor csak „szóvirágokat” termelt, mert amikor jött a próbák, az üldözés, a szenvedés tikkasztó heve, vagy körülfogta és fojtogatta a világot, a gazdagság, az önző érdekek konkolya és tövise, a kicsírázott mag nem érte meg az áldott kalászbaszökkenést, s elmaradt a szép szavakat igazoló, nemes, áldozatos cselekedetek boldog aratása.

Unitárius Egyházunk 433 éves történelme alatt sok nemzedék ajkán csendült fel a konfirmáció alkalmával, a Hiszem, vallom, egy az Isten kezdetű ének, szép jeleként a hitről valló szóbeli bizonyosságtevésnek, de a hosszú, próbákkal terhes századokon át ezt az egyházat azok tartották meg, hitükkel együtt, akiknél a szóbeli vallástétel áldozatos, önfeláldozó, önzetlen és közösséget építő tettekkel párosult.

Több mint 200 évvel ezelőtt ez a gyülekezet is, mint annyi más unitárius gyülekezet akkor, templom nélkül maradt. Egy ideig magánháznál tartották az istentiszteleteket, templomtalanul is védték, őrizték, vallották hitüket. Aztán eljött az idő, hogy hitüket tettekben is „megvallják”, templomot építve az egy Isten tiszteletére. Nehéz idők jártak, de ők a terhek láttán nem hátráltak meg, s Toroczkai Erzsébetekkel, Várfalvi Pálffy Sámuelekkel az élen templomot építettek hitük szent bizonyosságaként, amelyre büszkén írhatták fel a bibliai idézetet: Az én Háza Imádságnak Háza. Ha a templomépitő ősök kövekként beépültek volna e szent hajlék falába, a mai méltatlan utódok láttán sokszor sírnának ezek a kövek! Mert vannak szép számmal olyanok, akik konfirmációjuk alkalmával elmondták a hitvallást, ígérték, hogy egyházukhoz mindhalálig hűek lesznek, de cselekedeteik távolról sem támasztják alá szavaikat. Ők azok, akiket konfirmációjuk után csak életük rendkívüli alkalmaikor látnak viszont e hajlék falai, akik az egyházat legfennebb temetkezési vállalatként kezelik, amit csak azért tartanak fenn ímmel-ámmal, hogy halálukkor majd megszólaljanak a harangok, s elvégezzék felettük a gyászszertartást!

A mai nehéz idők, amidőn mind egyházi, mind nemzeti téren sok támadás ér minket, tetézve az amúgy is súlyos állapotokat, nem ilyen „hitvallókat” követelnek. Az ilyen „hitvallók” – lelkészársam szavait idézve –: „Méltók a sorsukra!”, méltók arra, hogy megsemmisüljenek, eltűnjenek a történelem süllyesztőjében.

De ha lesznek – és hiszem, lesznek – olyanok, akik megértik az idők szavát, akik Isten akaratára, Jézus hívására igennel válaszolnak szent hitvallás-

ként, amelyet az Úr szőlőjét ápoló, közösséget, népet és egyházat, megtartó, áldozatos tettek követnek, akkor lesz méltó folytatása és megvalósulása őseink szent álmainak, s itt, őseink földjén mi is érdemesek, méltók leszünk „életre s jövőre”!

Kedves Konfirmáló Ifjak! Hitetekről valló szóbeli bizonyágtevésetek napja, pillanata, íme, eljött. Hiszem, hogy szép lesz e bizonyágtevés, s még szebbé, ünnepibbé válik általa a mai nap. De soha se feledjétek, hogy e szóbeli bizonyágtevés után Isten minden nap, minden pillanatban cselekvőleges bizonyágtevést vár el tőletek, míg szívetek dobog, mely bizonyágtevés az Iránta és az ember iránt érzett szeretetről, a belé vetett, „életre és jövőre” feljogosító hitről kell, hogy szóljon. Hivatásotok neheze tehát a mai nehézség tünő próbatétel után következik, de ha eleget tesztek Isten kérésének, elvárásának, hiszem, hogy egész életetek széppé, ünnepivé szentül. Legyen hát fületek, mely meghallja, szívetek, mely befogadja, szátok, mely szólja, kezetek, mely cselekszi Isten akarátát, s szóban és cselekedetben felmutatott hitetek jutalma legyen széppé, ünnepivé szentülő életetek, amellyel édes Atyánk megáldja akarata szerint élő gyermekeit! Ámen.

ISTVÁN KIRÁLY

Mt 7,24-27

Házépítésről szóló példázatában Jézus kétféle embert mutat be: az egyik az, aki hallja Jézus beszédeit, tanítását és cselekszi is, a másik az, aki hallja ugyan, de nem cselekszi azokat. Az elsőt az okos emberhez hasonlítja, aki kősziklára építette a házát, s azon a természet vad erői: vihar, árvíz nem vehettek erőt. A másikat a bolond emberhez, aki házát fűnyere, homokra építette, s az elszabadult, szilaj elemek háza romlását, pusztulását okozták.

Azt hiszem, hogy e példázat nem igényel különösebb magyarázatot, aki nek van füle a hallásra, az megérti lényegét. S okos, bölcs emberként tudja, hogy amint az idő- és viharálló házat, épületet kősziklára, erős, szilárd alapra, úgy az értékes és örökéletre érdemes emberi életet Jézus tanítására, evangéliumára lehet és kell felépíteni.

A jézusi tanítást bölcsen megszívlelők és cselekvők közé tartozott I. István királyunk is, aki 970 körül született, és 1038. augusztus 15-én, tehát 963 éve halt meg. Ő nemcsak saját életét építette Jézus evangéliumának megingathatatlan kősziklájára, hanem kérlelhetetlen szigorral egész népe életét is, ezer esztendőre. házát és hazát teremtve számára, számunkra. Méltán érdemelte ki a „Defensor Cristianitatis”, magyarul a „Kereszténység Védelme-